

Мешканка Миколаєва Ольга Мотовилова, звернувшись до редакції, поскаржилась на дії... інваліда першої групи (!), пенсіонерки Віри Крат. Ось уже протягом багатьох місяців між ними триває конфліктна ситуація, внаслідок чого, як вважає Ольга Миколаївна, її намагаються через борги позбавити житла – половини квартири в багатоквартирному будинку на Намиві. Водночас О. Мотовилова навела відомості про аналогічну ситуацію, яка трапилася з ще одним мешканцем Миколаєва – Володимиром Ткаченком. В обох випадках, за словами заявниці, її опонент діяла за однаковою «схемою». Ситуація й справді незвичайна – не кожного дня до редакції звертаються зі скаргами на інвалідів першої групи... Тож спробуємо розібратися у непростій ситуації.

ПРОДАТИ КВАРТИРУ... ПО РОЗВІМІСЦІ

– Ще з 2007 року я разом з матір'ю доглядала бабусю – Олександрю Іванівну Бутакову, 1925 року народження, яка мешкала в сусідньому будинку. Ця одиноко проживаюча пенсіонерка сама попросила мою маму надавати їй постійну допомогу. 19 серпня 2011 року О.І. Бутакова заповіла мені 1/2 частину своєї квартири. Друга належить її онучці, котра багато років мешкає за кордоном.

На початку лютого 2012 року старенька померла. За словами Ольги Мотовилової, 21 травня того ж року вона звернулася до нотаріуса – з тим, щоб отримати спадщину. «Тоді я і дізналася про існування пенсіонерки В.В. Крат, яка звернулася до Заводського районного суду з вимогою про стягнення з мене 80 тисяч гривень, які вона нібито колись передала О.І. Бутаковій. Хоча Бутакова ніколи мені не говорила про існування боргу перед Крат».

Під час судового засідання Віра Василівна Крат представила розписку в тому, що 1 вересня 2010 року пенсіонерка Бутакова отримала від неї 80 тисяч гривень у рахунок купівлі 1/2 частини квартири. Це також підтвердили свідки з боку позивача. В.В. Крат повідомила, що бабуся ані нотаріально не оформила акт купівлі-продажу, ані не повернула їй кошти. Тож спочатку, в грудні 2011-го, Крат звернулася до суду з приводу таких дій Бутакової. А у подальшому, зважаючи на смерть старенької та наявність спадкоємця нерухомого майна, Крат вимагала від Мотовилової не лише стягнення 80 тисяч гривень, а й компенсації збитків від інфляції та 3 відсотків річних за порушення боргових обов'язків, а також – просила суд визнати недійсним свідоцтво про право на спадщину.

Заводський районний суд став на бік відповідачів. А ось апеляційний суд своїм рішенням від 4 квітня 2014 року постановив стягнути з О.М. Мотовилової на користь В.В. Крат 80 тисяч гривень, водночас відмовивши позивачеві в інших вимогах. При цьому колегія суддів узяла до уваги висновок почеркової експертизи Одеського НДІСЕ, згідно з яким розписку в отриманні грошей власноруч написала саме О.І. Бутакова.

Здавалося б, звичайний вирішено у судовому порядку. Але, як виявилось, аналогічним чином Віра Крат зчинила «делку» з ще однією старенькою та одинокою бабусею – Фенею Григорівною Третьяковою. При цьому якщо з однією бабусею – О.І. Бутаковою – «угоду» про продаж квартири було укладено 1 вересня 2010 року, то з іншою – Ф.Г. Третьяковою

– всього чотири з половиною місяці потому, а саме 12 січня 2011 року. Цього разу судова тяганина точилася між Вірою Крат та спадкоємцем померлої – Володимиром Ткаченком.

Відповідно до обставин цивільної справи 23 січня 2012 року В.В. Крат звернулася до Заводського районного суду з позовом до Ф.Г. Третьякової про визнання договору купівлі-продажу житла та стягнення коштів за рахунок спадкового майна. Одразу звернемо увагу на те, що Віра Крат звернулася до суду... після смерті Фені Григорівни, яка, таким чином, вже не могла засвідчити чи спростувати у суді істинність угоди про продаж її домоволодіння, розташованого в Залізничному селищі міста Миколаєва.

Ба більше: відповідно до розписки, яку надала в суд позивачка, оборудку слід було нотаріально оформити до 1 вересня 2011 року. Але, як бачимо, Віра Василівна чомусь чекала ще майже п'ять місяців, аж поки звернулася до суду. Попри те, що вона нібито виклала з кишені чимала як для пенсіонера та інваліда першої групи суму – 130 тисяч гривень.

Зрештою, Заводський районний суд виніс рішення, яким повністю відхилив позовні вимоги В.В. Крат (апеляційний суд визнав правильність дій своїх колег). Аргументуючи цей вердикт, суддя О.Г. Розумовська зазначила, що в судовому засіданні не знайшли свого підтвердження ані справжності розписки від 12.01.11, ані факт передачі Вірою Крат Фені Третьяковій 130 тисяч гривень.

На які обставини справи спиралися представники Феміди?

По-перше, свідки, яких запросила до судової зали сама позивачка, почали плутатися у своїх свідченнях відносно того, хто саме писав у розписці анкетні дані та адреси свідків. Так, свідок Сорочан пояснив, що зазначені дані вносила свідок Саніна. Та ж, а також свідок Думнік, сказали, що не знають, хто писав ці відомості. У свою чергу, позивачка Крат пояснила в судовій залі, що вона взагалі нічого не писала в розписці, а записи робила... її знайома Світлана, яка нібито на момент судового засідання вже померла.

Та це ще були «квіточки». «Ягідкою», яка повністю спростувала доводи позивачки, стали висновки експертизи розписки, яку буцімто давала Феня Григорівна Третьякова. Цю важливу для встановлення істини процедуру здійснив експерт Науково-дослідного експертно-криміналістичного центру УМВС України в Миколаївській області. Згідно з цим висновком рукою Ф.Г. Третьякової був зроблений напис «Третьякова Феня Григорівна» (дослівно. – **А.Т.**), а всі інші слова, в тому числі «получила деньги в сумме сто тридцать тысяч гривен», а також інший текст, написала інша людина (або навіть декілька людей)! При цьому експерт дослідив, що прізвища та адреси свідків були вписані рукою саме Віри Крат.

Зважаючи на те, що сам текст розписки дивовижним чином схожий на почерк Ф.Г. Третьякової, є всі підстави припускати, що хтось шахрайським шляхом намагався підробити розписку. А зважаючи на те, за допомогою фальшивки намагалися заволодіти значною сумою грошей – 130 тисячами гривень, цим фактом, напевно, варто було б зацікавитися правоохоронним органам.

– Схема досить проста, але від того не менш цинічна, – вважає адвокат Микола Трушніков. – Одиноким бабусям поважного віку невідомий «благодійник» пропонує свою допомогу у вирішенні проблемних питань. Довірливі стариків просять при цьому розписатися на чистому бланку паперу та вимагають від них пакет документів на житло. А вже потім «добродій» починає «тероризувати» спадкоємців бабусі...

Із матеріалів судової справи:
«Відповідач Ткаченко пояснив, що Ф.Г. Третьякова мешкала по сусідству з його матір'ю, яка протягом багатьох років доглядала за нею – годувала її, все робила по дому, проживали однією сім'єю. У зв'язку із цим за життя Третьякової написала заповіт на Ткаченка. 3 грудня 2011 року Третьякова померла, її поховали за свої кошти. Ще за життя Третьякової до неї зрідка приходила В.В. Крат. Третьякова надала Крат аркуш паперу зі своїм підписом для того,

щоб вона допомогла їй приватизувати земельну ділянку, – для подачи заяви. Також надала правовстановлюючі документи на домоволодіння, оскільки Крат пообіцяла, що зробить усе дуже швидко. За свого життя Третьякова ніколи не виявляла бажання продати своє домоволодіння».

Ось так. У розмові з журналістом «РП» Володимир Ткаченко додав:

– Крат десь отримувала інформацію про таких бабусь, яких потім відвідувала. Вона тримала стариків «на повідку» – брала документи під усілякими приводами, представляючись юристом. Я був вражений масштабами її діяльності...

Як стало відомо, Заводським райвідділом міліції свого часу були порушені кримінальні провадження за частинами 1 і 2 статті 190 Кримінального кодексу України «Шахрайство». Але потому кримінальні провадження були закриті слідчим «за відсутності складу злочину».

Для об'єктивності журналістського розслідування, аби почути доводи всіх сторін конфлікту, кореспондент «РП» зустрівся з інвалідом першої групи Вірою Василівною Крат та попросив її прокоментувати ситуацію із купівлею житла стариків за допомогою розписки.

– З Ф.Г. Третьяковою я знайома з 1990 року, – взяла слово В.В. Крат, – вона свого часу доглядала за моєю донькою, у нас були дружні стосунки. У певний момент вона взяла в мене 120 тисяч гривень (названа сума не збігається з матеріалами справи! – **А.Т.**) за те, що вона віддає мені своє майно. Я їй також сказала, що в неї була виділена земля лише під будинком, усе інше – самозабудова. На це вона сказала – ну, іди оформлюй документи. Потім, за кілька днів, вона до мене прибігла – мовляв, віддай документи. Я віддала.

– Цікаво, а де б мешкала Феня Григорівна, продавши свій будинок?

– Вона б там і жила до смерті. – Але ж Ви по звичайній розписці розсталися з великими грошима. Це виглядає досить дивовижно, тим паче для пенсіонерки із незначним доходом...

– Ну розсталася, то й розсталася. Якщо загубив гроші – не плач, якщо знайшов – не радуйся.

Цю фразу моя співрозмовниця мовила таким спокійним тоном, ніби вона втратила не свою пенсію за кілька років, а декілька гривень.

Поцікавився я і таким питанням: де пенсіонерка, інвалід першої групи, винайшла таку величезну для себе суму – понад 200 тисяч гривень за квартиру та будинок? І тут Віра Василівна не знітилась, немов завчасно підготувавши відповідь:

– Зять і дочка у мене працювали за кордоном, заробили грошенят. Вони дали мені кошти, аби я придбала житло для розселення – ми вчотирьох мешкаємо в однокімнатній квартирі...

– Але ж, маючи на руках такі значні кошти, чи не варто було придбати житло через ріелтора та завірити угоду купівлі-продажу житла у нотаріуса – так, як це робить більшість шукачів житла?

– Ріелтору треба платити, а розписка має в суді таке ж значення, як і нотаріально засвідчений договір.

– Хто писав розписку Третьякової?

– Не знаю, я роздрукувала на комп'ютері і віддала. Потім з'явився рукописний варіант. Я лише вписала в нього дані свідків. Третьякова підписала розписку сама в присутності свідків.

І тут маємо очевидну нестыковку. Адже, як пам'ятаємо, на суді В.В. Крат недвозначно заявила, що текст розписки написала її знайома – якась Світлана. Заплуталася Віра Василівна й у деяких інших своїх твердженнях: так, спочатку повідомила, що з касаційною скаргою не оспорювала рішення апеляційного суду «по Третьяковій», а через деякий час щиро і знітилась: так, подавала касацію...

І ще. Під час нашої розмови з'ясувалося, що Віра Василівна Крат судилася або судиться наразі не лише із спадкоємцями Бутакової і Третьякової, а й з іншими людьми, або є їхньою довіреною особою. Значну частину свого часу В.В. Крат проводить у залах судових засідань...

Навіщо ці зайві клопоти інваліду першої групи?

– Якби я не судилася, то давно б на цвинтарі лежала. Це додає мені сил, – бадьоро відповіла пенсіонерка.

Принагідно громадянка Крат пригрозила судом автору цих рядків та газеті: «Якщо хоч одне слово буде проти мене, справа буде в суді»...

У ніякому разі не пасуємо перед погрозами з боку тих чи інших громадян чи посадових осіб. Адже завдання газети та журналістів – об'єктивно та всебічно інформувати людей про всі актуальні явища нашого життя, в тому числі – ті небезпеки, котрі можуть чатувати на них з боку різного роду пройдисвітів та аферистів.

І останнє. Хочемо звернутися до всіх наших читачів, насамперед людей похилого віку. Не довіряйте свої документи на житло та інші цінності малознайомим особам! І ні в якому разі не розписуйтеся на чистих паперах! Це може неприємно «відгукнутися» якщо не вам, то вашим родичам або спадкоємцям...

■ **Андрій ТЮРИН**
P.S. Коли матеріал готувався до друку, стало відомо – прокуратурою області скасовані постанови слідчого Заводського РВ УМВС про закриття кримінальних проваджень. Об'єднану справу за ознаками статті 190 КК «Шахрайство» направлено на розслідування з метою всебічного встановлення всіх обставин. Редакція повідомлятиме своїх читачів про розвиток подій.